

יא מרחשוון התש"ע
 19 אוקטובר '10

ב"ה

לכבוד
 ח"כ מר דוד רותם
 יו"ר ועדת חוקה חוק ומשפט

בפקסימיליה מספר 02-6753199
 בדוא"ל vdept4@knesset.gov.il

נכבדי,

הנדון: הצעת חוק עובדים זרים (תיקון 14) (העסקה שלא כדין – הגברת האכיפה), התש"ע-2010

להלן תפורט התייחסות ראשונית בשם ההסתדרות להצעת החוק שבנדון העתידה להידון בוועדת חוקה חוק ומשפט מתר 20.10.10.

ההסתדרות תוסיף להתייחסות זו בעתיד ככל שתראה צורך, או תתבקש, לעשות כן.

ההסתדרות מתנגדת לתיקון זה מהטעמים הבאים:

1. בהצעת החוק שבנדון מוצע, בין היתר (בסעיף 7), לתקן את חוק הגבלת שימוש במקום לשם מניעת ביצוע עבירות, התשס"ה-2005 (להלן: "חוק הגבלת שימוש").
2. התיקון המוצע יתיר לביהמ"ש לבקשת תובע, להוציא צו להגבלת שימוש במקום בו יש יסוד סביר לחשש שהמקום ישמש לביצוע עבירה של העסקת עובד זר.
3. בנוסף תשונה הגדרת המונח "עבירה" בחוק כך שתכלול עבירה של העסקת עובד זר שלא כדין באופן גורף ללא אבחנה בין העבירות המנויות בחוק; לחלופין, תכלול ההגדרה עבירות מסוימות מחוק עובדים זרים, המנויות בהצעת החוק (העוסקות בהעסקה ללא היתר).
4. הצעת החוק בנוסחה הנוכחי מעוררת בעיה מרכזית – הצו שיוצא ע"י ביהמ"ש, או ע"י המשטרה (לפי סעיף 3 לחוק הגבלת שימוש, ראה להלן), עלול לפגוע בכלל העובדים באותו מקום, בין שהינם עובדים זרים ובין אם לאו. ההסתדרות סבורה כי בהיבט זה מדובר בסנקציה בלתי מידתית, בבחינת "שפיכת התינוק עם המים".
5. יש לזכור כי העבירות המנויות בחוק הגבלת השימוש, עוסקות בעבירות שהמקום בו בוצעו אינהרנטי לעבירה עצמה – זנות, סרסרות וכיו"ב, בשונה מהעבירה של העסקת עובד זר ללא רישיון, אשר ברוב מוחלט של המקרים אין לה כל קשר עם מקום העבודה – כך למשל עובד זר המועסק בגינון, ניקיון או שיפוץ של בית עסק.
6. בנוסף, עם שינוי הגדרת המונח "עבירה" הרי שמוענקת סמכות מנהלית למשטרה, לסגור מקום, ללא המגבלות שהתיקון מציע, וללא המגבלה של "בית עסק". בהקשר זה יוער כי אין בחוק הגדרה של "בית עסק".
7. היה והוועדה תחליט שלא לקבל את עמדת ההסתדרות, אנו סבורים כי יש לתקן את הצעת החוק באופן הבא:

א. בהגדרת העבירה תהיה הפנייה ספציפית לעבירות מתוך חוק עובדים זרים, עבירות מנהליות, שעניינן העסקה ללא היתר (סעיפים 2(א) ו-4(א) או (ב) כמצוין בהצעת החוק). הכללת המונח הגורף "עבירה של העסקת עובד זר שלא כדין" המוצעת, תביא למצב שהיא תסתור את מטרת הצעת החוק, משום שהיא כוללת

לשכת היועץ המשפטי להסתדרות

בתוכה עבירות העוסקות בזכויות עובדים, כאשר מטרת התיקון היא להילחם בעבירות מנהליות – העסקה ללא היתר, בין המעסיק לרשויות. בנוסף היא עלולה לגרום לתוצאות אבסורדיות - כך למשל, יתכן מצב בו ניתן יהיה לסגור מקום עבודה בו מועסקים מספר רב של עובדים עקב כך שהמעביד לא החזיק העתק מחוזה העבודה במקום העבודה (לפי סעיף 2(ב)(5) לחוק עובדים זרים¹, עבירה על סעיף 10 לחוק עובדים זרים² – מהווה העסקה שלא כדין³).

ב. לסעיף 2(א)(4) יתווסף סעיף קטן (ג) בנוסח שלהלן:

"פגיעה בהעסקתם ו/או בזכויותיהם ו/או בתשלום שכרם וזכויותיהם של עובדי המקום, ובכלל זה עובדי קבלן כוח אדם ו/או קבלן שירות ו/או מעסיק בפועל כהגדרת מעסיקים אלה בחוק העסקת עובדים ע"י קבלני כוח אדם, התשנ"ו-1996."

ג. לסעיף 3 לחוק הגבלת שימוש יתווסף סעיף קטן (ג) בנוסח שלהלן:

"בסעיף זה, עבירה – למעט עבירה של העסקת עובד זר שלא כדין"

8. אנו קוראים לחברי הוועדה שלא לתמוך בתיקון החוק כמוצע.

נודה להעברת נייר העמדה לחברי הוועדה טרם הדיון.

בכבוד רב,

צבי שפר, ע"ד

לשכת היועץ המשפטי להסתדרות
בשם ועדת חקיקה של ההסתדרות החדשה

העתקים:

עו"ד אלון לוי, היועץ המשפטי להסתדרות
ועדת חקיקה, ההסתדרות החדשה, בדוא"ל

¹ "לא החזיק בהתאם לחוראות סעיף 10, עותק של חוזה עבודה או תרגום לעברית ממנו או מסמכים נוספים, במקום כאמור באתו סעיף".

² "מי שמעביד עובד זר יחזיק במקום העבודה שבו מועסק העובד הזר עותק של חוזה העבודה עם העובד הזר ותרגום נכון שלו בשפה העברית, וכן מסמכים נוספים שקבע השר בהסכמת שר הפנים..."

³ מובהר בזאת, כי ההסתדרות אינה חושבת כי מדובר בעבירה "קלה", אולם אין כל פרופורציה בין העבירות שחוק הגבלת שימוש מטפל בהן, לבין עבירה לפי סעיף 10 לחוק עובדים זרים.

